

Kungsbacka

Personalföreträdare i nämnder

Riktlinjer

Dokumentegenskaper:	Titel: Personalföreträdare i nämnder
Beslutad av:	Kommunfullmäktige 6 februari 2024 § 8, KS 2023-00709
Gäller från:	2024-02-06
Ansvarig förvaltning:	Kommunstyrelsens förvaltning
Kontakt:	Kungsbacka direkt 0300-83 40 00 info@kungsbacka.se Kungsbacka kommun, 434 81 Kungsbacka www.kungsbacka.se

Innehåll

1. Personalföreträdare i nämnderna	3
2. Personalföreträdarnas närvarorätt.....	3
3. Personalföreträdarnas befogenheter	4
4. Rätt till information - tystnadsplikt.....	4
5. Hur personalföreträdarna utses.....	4
6. Jäv	5
7. Kallelse	5
8. Ersättning.....	5

1. Personalföreträdare i nämnderna

Bestämmelserna om närvarorätt för företrädare för de anställda i kommunen finns i kommunallagen 7 kapitlet 10–19 §§. Grundläggande är att närvarorätten gäller vid sammanträden med alla nämnder förutom kommunstyrelsen. Med nämnder avses organ som har förvaltnings- och verkställighetsuppgifter. Närvarorätten gäller inte i utskott, revision, förtroendenämnder, valnämnd eller överförmyndarnämnd.

Personalföreträdarna utses av arbetstagarorganisationerna men fungerar som ombud för samtliga medarbetare i berörd verksamhet.

2. Personalföreträdarnas närvarorätt

Personalföreträdarna har rätt att närvara vid en nämnds behandling av ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda. Vid en bedömning av vad som kan anses vara ett sådant ärende hänvisar lagstiftaren till motiven till MBL som utgör en vägledning.

Av förarbetena till MBL framgår bland annat att följande frågor rör förhållandet mellan arbetsgivare och dess anställda:

- Alla frågor inom arbetsledning, fördelning eller i övrigt om de förhållanden under vilka arbetet utförs,
- Ärenden som betraktas som ledningsfrågor, exempelvis utvidgning eller inskränkning av verksamhet, omlokalisering, nyanläggningar och investeringar, upptagande av nya verksamhetsgrenar eller nedläggning av verksamhet, finansiering, inköp, försäljning, lagerhållning, reklam och liknande,
- ”Politiska frågor” (mål, inriktning, omfattning och kvalitet), exempelvis de ramar för resurser och annat inom vilka verksamheten ska bedrivas, beslut om antal vårdplatser sjuk- eller socialvård, om antal platser i förskolan i kommunen med mera.

Ärenden som inte rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda är till exempel fastighetsöverlåtelse, fördelning av platser i tomtkö och andra beslut som hänger samman med kommunens mark- och fastighetspolitik, fördelning av bidrag till föreningar med mera.

Personalföreträdarna har inte rätt att närvara vid behandlingen av ärenden av följande slag:

- ärenden som avser myndighetsutövning mot enskild,
- förhandlingar med en arbetstagarorganisation,
- uppsägningar av kollektivavtal,
- arbetskonflikter,
- rättstvister mellan kommunen och en arbetstagarorganisation,
- ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

För att skapa en smidig hantering vid nämndssammanträdena, rekommenderas att de ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda grupperas tillsammans i föredragningslistan. På så sätt behöver

inte personalföreträdarna gå ut och in under sammanträdet då dessa ärenden kan avgöras i en följd.

I särskilda fall kan nämnden bevilja personalföreträdarna vidgad närvarorätt, men det är ovanligt att en nämnd behöver utnyttja den möjligheten.

3. Personalföreträdarnas befogenheter

Personalföreträdarna har rätt att närvara och yttra sig vid nämndens överläggningar på samma sätt som nämndens ledamöter. Däremot har de inte rätt att ställa förslag, delta i besluten eller att få sin mening antecknad i protokollet.

4. Rätt till information - tystnadsplikt

Personalföreträdarna har rätt att få den information de behöver för sin verksamhet. Nämnden är skyldig att lämna upplysningar till personalföreträdarna, dock ska nämnden iakttä bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen. Tystnadsplikten gäller både anställda och ledamöter.

Personalföreträdarna utses och entledigas av arbetstagarorganisationerna och kan inte anses vara vare sig ledamöter eller anställda. Tystnadsplikten åläggs personalföreträdarna med tillämpning av 10 kapitlet 14 § offentlighets- och sekretesslagen. Nämnden ska om den finner att risk för skada, men eller om annan olägenhet föreligger ställa upp ett förbehåll enligt denna bestämmelse när uppgifterna lämnas ut.

5. Hur personalföreträdarna utses

Personalföreträdarna utses bland medarbetarna i kommunen, i första hand utses de bland dem som är anställda inom nämndens verksamhetsområde. Om arbetstagarorganisationen vill utse en personalföreträdare som inte är anställd inom den enskilda nämndens verksamhetsområde ska samråd ske med nämndens presidium innan denna möjlighet utnyttjas.

Högst tre personalföreträdare och en ersättare för var och en av dem får finnas för varje nämnd.

Personalföreträdarna utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer som kommunen har kollektivavtal med. Kommunen förutsätter att arbetstagarorganisationerna kommer överens om vilka organisationer som ska utse representanter till den enskilda nämnden.

Vid början av varje mandatperiod ska de arbetstagarorganisationer som utsett personalföreträdare till nämnderna, meddela vilken person som utsedds till respektive nämnd samt ange företrädare i Samarbetsrummet för facklig företrädare anmälan, ett skriftligt meddelande ska även skickas till nämndsekreteraren för aktuell nämnd. I uppgiften till nämnden ska personalföreträdarens namn och kontaktuppgifter anges. Mandatperioden för personalföreträdarna är densamma som för ledamöter i nämnden.

Om en arbetstagarorganisation entledigar en personalföreträdare ska det meddelas till den aktuella nämnden och till HR på Kommunledningskontoret.

6. Jäv

Jävsreglerna i kommunallagen gäller även personalföreträdare.

7. Kallelse

Personalföreträdare ska kallas till sammanträden på samma sätt som ledamöterna i nämnden. Kallelsen ska innehålla tid och plats för sammanträdet samt uppgift om vilka ärenden som ska behandlas. Varje nämnd har ansvar för att upprätta rutin för att kalla personalföreträdare.

Ersättare deltar när de ska tjänstgöra i ordinarie personalföreträdare ställe. I de fall ersättarna kallas in är det respektive personalföreträdarens ansvar att kalla sin utsedda ersättare och ge dem den information som behövs för att delta.

8. Ersättning

Personalföreträdarna uppbär lön under den tid de närvarar vid nämndens sammanträde. Eftersom sammanträdestiderna är kända lång tid i förväg så läggs de in i personalföreträdarens ordinarie arbetstidsschema.

Respektive förvaltning beslutar hur kostnaden för personalföreträdarens lön under nämndsammanträdet ska konteras.